

PETROLEUMSTILSYNET

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler
Ole Andreas Bull

Deres ref.
11/2396-

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ptil 2011/1329/ØyL/SK/OT/OAB

Dato
10.2.2012

Merknader til høring av nye regler om bruk av lugardeling på norsk sokkel

Vi viser til departementets brev datert 11.11.2011 vedrørende høring av nye regler om bruk av lugardeling på norsk sokkel.

Som det fremgår av våre tidligere vedtak og korrespondanse med departementet er vi i utgangspunktet imot lugardeling i det omfang høringsforslaget fremmer. Disse synspunkter og argumenter er departementet vel kjent med og gjentas derfor ikke i dette brev.

I det tilfellet en regelverksendring blir vedtatt ønsker Petroleumstilsynet å bidra med kommentarer og forslag slik at en eventuell fremtidig regulering blir mest mulig klar og forutsigbar, samt reduserer myndighetenes intervensjonsbehov. Petroleumstilsynets videre kommentarer og forslag som fremkommer av dette brev er derfor begrenset til dette formål.

1. Begrepsbruk

Begrepet "døgndeling" blir etter vår vurdering feil. Det er ikke døgnet man deler, men lugaren. Vi mener at begrepet "lugardeling av enkeltlugarer" er det som beskriver situasjonen best. Det er nødvendig å ta med "enkeltlugarer" for å skille fra lugardeling av dobbeltlugarer som både kan forstås som samsoving med to eller fire personer som deler en dobbeltlugar (samsoving natt og dag), og som alminnelig skiftdeling av dobbeltlugarer (en på natt og en på dag). Begrepet "lugardeling av enkeltlugarer" utelukker samsoving. I tillegg er "lugardeling av enkeltlugarer" det begrepet som i praksis har blitt benyttet i næringen de siste årene.

Når det gjelder lugardeling av enkeltlugarer finnes det flere varianter. Det kan være deling av fast enkeltkøy (med sengetøyskift), bruk av vendbar køy og bruk av kombinasjon av fast enkeltkøy og ekstra nedfellbar køy. Vi anser det som upraktisk å skille mellom disse typene, da det er fordeler og ulemper med hver enkelt løsning.

For bruk av lugarer til lugardeling av enkeltlugar bør det etter vår vurdering presiseres i aktivitetsforskriften § 19 at det er kun enkeltlugarer som tilfredsstillende tekniske minimumskravene til slike som kan benyttes, jf innretningsforskriften § 58 med veiledning og henvisninger. I tillegg bør det vurderes å stille ytterligere tekniske krav til enkeltlugarer som skal brukes til planlagt lugardeling, for eksempel beliggenhet i forhold til ulike støykilder, oppbevaringsfasiliteter for personlige eiendeler, baderomsinnredning for to personer,

størrelse og øvrige tekniske forhold. Dette bør i så fall presiseres i innretningsforskriften § 58. Til opplysning har Petroleumstilsynet i forbindelse med spørsmål om reduksjon av samsoving akseptert ombygning av dobbeltlugarer til enkeltlugar. Disse enkeltlugarene vil på flere tekniske områder ikke møte minimumskravene til enkeltlugarer (bla størrelse), men denne løsningen er ansett som bedre enn samsoving i dobbeltlugar og derfor akseptert. Denne type substandard enkeltlugarer bør ikke brukes til lugardeling. Ved uforutsette akutte situasjoner etter den foreslåtte aktivitetsforskriften § 19 annet ledd bokstav a) kan lugarer som ikke møter minimumskravene derimot benyttes og dette bør presiseres i veiledningsteksten.

2. Lugardeling av enkeltlugar ved fjerning av innretninger

Vi viser til definisjonen av disponering og mener at dette er et for vidt begrep å bruke i denne sammenheng. Hvis det skal være aktuelt å benytte lugardeling i denne fasen må det klart avgrenses til fjerningsfasen etter at alle brønner er permanent plugget, og alle systemer er rensset og frigjort for hydrokarboner.

For å vurdere om lugardeling av enkeltlugar bør tillates ved fjerning, er det naturlig å sammenlikne dette med begrunnelsen for å eventuelt tillate lugardeling ved revisjonsstans. Til forskjell fra revisjonsstanser vil varigheten av en fjerning være mye lengre (ofte et år eller mer). Fjerning av innretninger er også forskjellig fra revisjonsstanser ved at produksjonen er stengt ned for godt. Det betyr at den økonomiske motivasjonen om rask gjennomføring for å begrense produksjonstapet, som har vært hovedargumentet for lugardeling ved revisjonsstans, ikke er tilstede ved fjerning. Dette betyr at konteksten for en kost nytte vurdering av lugardeling ved fjerning er forskjellig fra revisjonsstanser. Dette må vektlegges når tilleggsrisiko som introduseres ved lugardeling skal vurderes i forhold til de økonomiske virkningene. Risikobildet vil være noe forskjellig ved fjerningsaktiviteter og revisjonsstanser. Fjerning atskiller seg positivt fra revisjonsstanser ved at feil og mangler i arbeidet i denne fasen normalt ikke vil få konsekvenser i form av storulykker relatert til hydrokarboner. Men feil eller mangler kan innebære en risiko for konstruksjonsrelaterte storulykker. Vår vurdering er at risikobildet under fjerning ikke skiller seg vesentlig i forhold til revisjonsstanser, men at de praktiske forholdene rundt gjennomføring av aktiviteten er betydelig forskjellig. Det må derfor vurderes hvilke forhold som skal veie tyngst i en vurdering av om lugardeling skal tillates ved fjerning.

3. Kommentarer til departementets forslag til ordlyd til aktivitetsforskriften § 19 andre ledd bokstav a) ”*gjenopprettelse av fysiske barrierer og annen akutt situasjon*”

Departementet foreslår blant annet at aktivitetsforskriften § 19 andre ledd bokstav a) får følgende ordlyd:

”gjenopprettelse av fysiske barrierer og annen akutt situasjon”

Vår erfaringen er at begrepet ”*fysiske barrierer*” oppfattes som uklart, og bare delvis dekkende for det som er intensjonen med nåværende bestemmelse. Begrepet ”*fysiske barrierer*” er heller ikke i samsvar med bruken av barrierebegrepet i styringsforskriften § 5 om barrierer. Barrierer i regelverket er beskrevet som en funksjon som kan bestå av tekniske, operasjonelle og organisatoriske barriereelementer. I tillegg medfører svekkede barrierer som truer sikkerheten ofte at man vil ha minst mulig personell på innretningen (man evakuerer alt personell som ikke er nødvendige for å håndtere faresituasjonen) og lugardeling blir dermed ikke relevant.

Gjenopprettelse av barrierer f.eks etter en større hendelse kan være et langvarig arbeid og bør derfor ikke være omfattet av tillatelsen til å lugardele, da innretningen vil være i en sikker tilstand under reparasjonsarbeidet. For å tillate lugardeling etter det foreslåtte andre ledd bokstav a) må det være tale om svekkede barrierer som akutt truer sikkerheten.

Ordlyden "*annen akutt situasjon*" må være direkte knyttet til sikkerhetsmessige forhold, fare- eller ulykkessituasjon, værforhold og liknende som begrenser mulighet for transport av personell.

Vi foreslår at andre ledd bokstav a) gjenopprettelse av fysiske barrierer og annen akutt situasjon endres til to nye bokstaver:

*"a) arbeid som på grunn av naturhendelser, ulykke eller andre uforutsette begivenheter må foretas for å avverge akutt fare for eller skade på liv, miljø eller innretning.
b) i situasjoner hvor helikoptertransport til og fra innretningen ikke kan gjennomføres".*

Begrunnelsen er at man unngår å bruke barrierebegrepet og at man konkretiserer i bokstav b) at det også gjelder for transportsituasjoner, men dog ikke situasjoner med frikopling av flotell. Formuleringen i bokstav a) er en parallell til aml § 10-12 (3).

4. Begrensning i adgangen til lugardeling av enkeltlugar

Det kan være naturlig å legge noen begrensninger på lugardeling for å hindre at enkeltgrupper eller individer får for høy belastning. Det må sees i lys av den enkelte gruppes totalbelastning og behovet for restitusjon og hvile i forhold til risiko forbundet med utføring av arbeidsoppgaver og beredskapsoppgaver.

Det bør gjøres en vurdering med hensyn til funksjonell eller spesifikk detaljert regulering av dette forholdet. Spesifikk regulering som foreslått vil gi tydelige rammer for belastningen på enkeltpersoner og kan være en fordelaktig regulering av forhold hvor det er sterke partsinteresser. På den annen side vil belastningsbildet være svært sammensatt og et detaljert krav kan være u hensiktsmessig i forhold til å ivareta helheten. Ulike arbeidstakergrupper er utsatt for ulik belastning og noen grupper har for eksempel beredskapsoppgaver som stiller krav til mulighet for fleksibilitet i forhold til muligheten for restitusjon og hvile, slik at spesifikke rammer som foreslått kan medføre at muligheten for å ivareta helheten i risikobildet vil bli begrenset.

For å skape større rom for helhetlig ivaretagelse av risiko bør man i forskrift nærmere angi hvordan belastning med lugardeling skal håndteres fremfor å angi detaljerte regler. Vår anbefaling er derfor å regulere dette funksjonelt i aktivitetsforskriften § 19 med følgende formulering:

"Det skal sikres at belastningen ved lugardeling av enkeltlugarer fordeles jevnt mellom arbeidstakerne på innretningen uavhengig av ansettelsesforhold, og at det tas hensyn til den enkeltes totale belastning."

Dette kan utdypes i veiledningen med:

”For å sikre at belastningen ved lugardeling av enkeltlugarer fordeles jevnt mellom arbeidstakerne, bør den enkelte arbeidstaker ikke lugardele utover 28 døgn i løpet av de siste 12 måneder”.

Begrunnelsen for 28 døgn i løpet av de siste 12 måneder i stedet for 21 døgn på 6 måneder er at 21 døgn korresponderer dårlig med normal lengde på oppholdsperioden. 28 døgn representerer to normale oppholdsperioder. Når vi anbefaler at det skal være i løpet av siste 12 måneder så har det også sammenheng med at belastningen kan bli stor på den enkelte hvis man kan ha 28 døgn på hver side av et datoskille.

5. Forholdet til rammeforskriften § 70, adgangen til dispensasjon

Historisk har de aller fleste unntakssøknader om lugardeling vært i forbindelse med oppkobling, oppstart og revisjonsstanser. Et regelverkskrav som tillater lugardeling i disse situasjonene vil selvsagt fjerne denne typen unntakssøknader.

Imidlertid kan en utvidet adgang til lugardeling medføre at et økende antall innretninger blir bygget og tilrettelagt for bruk av lugardeling. Slike innretninger vil da ha boligkvarterer med mindre kapasitet uten lugardeling. Det kan derfor oppstå et økende behov for lugardeling også i normal driftsfase i framtiden, og dermed også nye typer unntakssøknader. Det har allerede vært eksempler på at innretninger bygges uten tilstrekkelig kapasitet til å dekke bemanningsbehovet i alle faser, inklusiv normal driftsfase.

Om en regulerer såpass spesifikt som departementet foreslår, med individuelle begrensninger i forskriftstekst, vil det antakelig komme inn en mengde unntakssøknader til Petroleumstilsynet om å overskride disse grensene for enkeltpersoner i spesielle tilfeller. Det er ikke hensiktsmessig at Petroleumstilsynet behandler denne typen unntak.

6. Diverse

EU-direktiv 92/91/EØF av 3. november 1992 inneholder minimumskrav med sikte på å forbedre vernet av arbeidstakernes sikkerhet og helse i boringsrelatert utvinningsindustri, jf. vedlegget C 10.2 om særskilte minimumsregler for offshoresektoren om å tilrettelegge for at kvinner og menn ikke innkvarteres i samme lugarer.

Vi mener at det å tilrettelegge for innkvartering av kvinner og menn blir vel ivaretatt i HMS-regelverket på sokkelen, men likevel slik at det formelt sett kan argumenteres med at direktivteksten, som er en rettighet, etter sin ordlyd ikke er tilstrekkelig synlig innarbeidet i regelverket. Spørsmålet er til i dag ikke blitt satt på spissen i noen konkrete saker.

For å kunne dokumentere innarbeidelsen av direktivteksten på en tydeligere måte, sendte Petroleumstilsynet i 2009 ut et forslag som innebar en innarbeidelse av direktivteksten særreguleringen for helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten mer direkte.

Endringsforslaget innebar at det ble foreslått en endring i Aktivitetsforskriftens § 31 Tilrettelegging av arbeid, der det ble foreslått at et nytt siste ledd skulle lyde:

”Det skal legges til rette for at kvinner og menn innkvarteres i separate lugarer i løpet av oppholdsperioden.”

Endringsforslaget som var i tråd med en omforent forståelse av direktivets intensjon blant petroleumsmyndighetene i nordsjølandene under NSOAF-samarbeidet (North Sea Offshore Authorities Forum), ble imidlertid ikke fastsatt da det kom sterke motforestillinger mot dette forslaget fra deler av næringen grunnet de administrative og økonomiske konsekvensene en slik bestemmelse kunne få, og at det ville komplisere planleggingen av innkvarteringen på sokkelen.

Petroleumstilsynet har hatt som intensjon å følge opp dette endringsforslaget ifm gjennomføring av årlige endringer i 2012; men har i forbindelse med denne høringen kommet til at det vil være mest riktig at departementet også vurderer innarbeidelsen av denne direktivbestemmelsen som del av det pågående regelverksarbeidet, slik at en kan vurdere de samlede konsekvensene av endringsforslagene under ett.

Med hilsen

Anne Vatten e.f.
direktør Juss- og rammevilkår

Ole Andreas Bull
juridisk rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Petroleumstilsynet og har derfor ingen signatur